

GODIŠNJE NAGRADE HRVATSKOG MUZEJSKOG DRUŠTVA ZA 2023. GODINU

1. Kategorija za realiziranu izložbu

U kategoriji za realiziranu izložbu u 2023. godini nagrada se dodjeljuje **Muzeju suvremene umjetnosti, Zagreb** za izložbu *Sanja Iveković: Works of Heart (1970.-2023.)*.

Izložba *Sanja Iveković: Works of Heart (1970-2023.)* prva je sveobuhvatna muzejska retrospektiva jedne od najvažnijih hrvatskih umjetnica, Sanje Iveković. Održana je u Muzeju suvremene umjetnosti od 15.6.2023. do 7.01.2024. godine, u kustoskoj koncepciji Zdenke Badovinac. Izložba je rezultat suradnje Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu i Kusthallea u Beču, gdje je premijerno prikazana 2022. godine. Iako dijele isti naslov, zagrebačka je izložba opsežnija i prilagođena specifičnom prostoru MSU-a, a uključuje nove produkcije radova „Trudna memorija“ (Pregnant Memory) i „Izvještaj u sjeni“ (Shadow Report), veliki broj radova iz fundusa MSU-a, presjek autoričnih aktivističkih aktivnosti te novi segment, arhiv pod nazivom „Točke susreta: Dokumenti u nastajanju, 1968.-1982.“ koji je kurirala Ivana Bago.

Sanja Iveković umjetnica je i aktivistica u čijem su radu oba aspekta često integrirana i neodvojiva. Tijekom više od 50 godina svojim se radovima u rasponu od feminizma do šireg društvenog i političkog angažmana zalaže za rodnu jednakost, antifašizam, emancipaciju kolektivnog pamćenja i solidarnost. Kroz svoje umjetničko djelovanje postavlja pitanja o ulozi žene u društvu, stereotipima koji ih okružuju te izazovima s kojima se suočavaju, naglašavajući teme moći, identiteta i prezentacije ženskosti. Kroz svoje aktivnosti istražuje političke sukobe, povijesne događaje i društvene promjene, te kroz aktivistički i umjetnički angažman uspješno prenosi političke poruke ali i potiče na revitalizaciju zaboravljene prošlosti.

U izložbenom prostoru na dva kata, površine 1.500 m², bilo je izloženo ukupno 386 radova, a postav je bio koncipiran u osam tematskih cjelina: Nova Evropa, Susreti s publikom, TV nasilje, Nasilje (umjetničkog) sistema, Ideologija vidljivog, Prekinute povijesti, Umjetnost kao utočište i Sjećanje. Posjetitelji su tako imali prilike vidjeti djela kojima se umjetnica suprotstavlja patrijarhatu, konzumerizmu, autoritarnosti, nacionalizmu, ksenofobiji, brisanju pamćenja, nasilju nad ženama i drugim područjima stvaralačkog otpora. Kustosica izložbe Zdenka Badovinac jasno je odredila tematski i interpretativni okvir koji je uspostavio iznimnu komunikaciju s publikom što je omogućilo kvalitetnim razumijevanjem stvaralaštva ove umjetnice. Za arhitekturu postava izložbe zadužena je bila Ana Martina Bakić; koordinaciju projekta provela je Martina Munivrana; poslove produkcije obavljala je Petra Cegur, a vizualni identitet izložbe izvela je Rafaela Dražić.

Uz izložbu realiziran je i spomenik „Trudna memorija“ (Pregnant Memory) postavljen na južnom platou Muzeja. Rad predstavlja reinstalaciju i resignifikaciju javne skulpture koju je Iveković realizirala u sklopu projekta Lady Rosa of Luxembourg u Luksemburgu 2001. U kontekstu zagrebačke izložbe skulptura postavljena na platou Muzeja, postala je novi spomenik na granici između muzejskog i javnog prostora.

U sklopu izložbe je tiskan i dvojezični katalog na 222 stranice koji opisno predstavlja sve radove zastupljene na izložbi, a pregled radova istaknut je kroz osam segmenata koji prate i koncept izložbe. Autorica opisnih tekstova je Ivana Bago, a uvodni tekst potpisuje Zdenka Badovinac.

Jedan od glavnih ciljeva izložbe bio je istaknuti doprinos ove umjetnice suvremenoj umjetnosti i pružiti posjetiteljima priliku da bolje upoznaju njezin rad, jedinstveni umjetnički pristup i društveni angažman. Prikazom širokog spektra medija i tema karakterističnih za njezinu praksu - od videa, instalacija, kolaža - do performansa i kolaboracija s nevladinim organizacijama, izložba je pružila sveobuhvatan uvid u njezin bogat opus. Kroz organizaciju radionica, kustoskih vodstava i tematskih šetnji izložba je imala za cilj educirati publiku o značaju umjetnosti Sanje Iveković za društvo i važnosti njezinog opusa u kontekstu suvremenih umjetničkih praksi. Osim edukacije publike, cilj izložbe je bio i potaknuti na dijalog o važnim temama koje umjetnica obrađuje u svom radu, kao što su: rodne uloge, politički aktivizam, medijsku manipulaciju i kritiku konzumerizma. Kroz diskusije, radionice i simpozij publika je imala priliku nadograditi svoje razumijevanje ovih tema i razmijeniti svoja gledišta. Muzej je ovom izložbom otvorio dijalog o važnim društvenim i političkim pitanjima, pružio platformu za promociju i istraživanje važnosti doprinosa Sanje Iveković suvremenoj umjetnosti, te je širu javnost potaknuo na akciju i propitivanje društvene svijesti o pitanjima koja su aktualna i danas.

2. Kategorija za realizirani stalni postav

U kategoriji za realizirani stalni postav Ocjenjivački sud nije dodijelio nagradu.

3. Kategorija za realizirani izdavački projekt

U kategoriji za realizirani izdavački projekt u 2023. godini nagrada se dodjeljuje **Jasminki Ćus-Rukonić** za monografiju ***Grboslovna baština cresko-lošinjskog otočja***.

Monografija *Grboslovna baština cresko-lošinjskog otočja* rezultat je sustavnih istraživanja otočne heraldike koja se protežu kroz trideset godina karijere muzejske savjetnice Jasminke Ćus-Rukonić i petogodišnjeg projekta izdavanja same monografije kojeg je vodio izdavač, Creski muzej, koji je pritom okupio veliki broj suradnika, koordinirao terenska istraživanja i snimanja te osigurao sredstva za realizaciju ovog kompleksnog projekta. Namjera nam je bila da ovom monografijom upoznamo širu javnost s današnjim stanjem grboslovne baštine, ukažemo na njenu važnost i značaj za našu lokalnu otočnu povijest, te je na ovaj način pokušamo zaštititi od trajnog zaborava.

Na 250 stranica i kroz sedamnaest poglavlja obrađeno je 1008 grbova i znakova koji nam govore o stalnim društveno-političkim mijenama i turbulentnim zbivanjima koja su u prošlosti zahvaćala otoke Cres i Lošinj. Podijeljeni su po kategorijama: grbovi država, pokrajina, komuna i naselja, grbovi vladara i dužnosnika, obiteljski grbovi, nedovršeni i uništeni grbovi, grbovi crkvenih velikodostojnika, znakovi bratovština i razni drugi znakovi, vjerski, ukrasni pa sve do suvremenih simbola udruga.

Autorica je svakoj kategoriji grbova dodala povijesni pregled te objašnjenje porijekla i funkcije. Zato je ova monografija istovremeno i stručni pregled otočne heraldike i poziv svakome tko je pročitao da prošetati Cresom i Lošinjem. Naime, u bogatom kulturnom nasljeđu Cresa i Lošinja, grbovi i simboli, kao relativno mali detalji na fasadama, nadvratnicima, prozorskim okvirima i drugdje, često ostaju zanemareni, izloženi zubu vremena i atmosferskim prilikama koji ispiru polikromaciju i otupljuju detalje. Zbog toga oni oku današnjeg promatrača ne pružaju više onu ključnu poruku zbog koje ih je netko izradio i postavio. Ova monografija skida taj veo nerazumljivosti sa grbova i otkriva čitatelju dotad nepoznat svijet heraldičkih simbola.

Monografija predstavlja doprinos cresko-lošinjskoj otočnoj heraldici, sfragistici i veksikologiji, do nedavno jedva znanim u znanstvenim, a još manje u širim krugovima. S obzirom na kompleksnost povijesnih pojava i događanja na otocima Cresu i Lošinju, uloga monografije je da široj, možda manje upućenoj publici, razjasni neke nedovoljno poznate detalje iz prošlosti otoka Cresa i Lošinja, a stručnjacima ponudi podlogu za buduća istraživanja.

4. Kategorija za provedenu restauraciju muzejske građe

U kategoriji za provedenu restauraciju muzejske građe Ocjenjivački sud nije dodijelio nagradu.

5.A. Kategorija za provedeni istraživački rad koji je rezultirao izložbom

U kategoriji za provedeni istraživački rad koji je rezultirao izložbom u 2023. godini nagrada se dodjeljuje **Marini Perici Krapljanov** (Muzej grada Zagreba) za istraživački rad koji je rezultirao izložbom ***Osjeti harmoniju zagrebačke feelharmonije***.

Dvije velike zagrebačke institucije: Muzej grada Zagreba i Zagrebačka filharmonija zajedničkim angažmanom ostvarili su retrospektivnu izložbu o našoj najznačajnijoj i najvećoj glazbenoj instituciji Zagrebačkoj filharmoniji. Izložba je bila dio velikog jubilea obilježavanja 150 godišnjice.

Stručni rad na spomenutoj građi autorica izložbe Marina Perica Krapljanov započela je 2019. godini, samo je djelomično bio obustavljen tijekom pandemije. Zbog nastale globalne situacije i novostvorenih uvjeta rada izložba je realizirana naknadno, u ljeto 2023. godini. Istraživanje dokumentacije, hemeroteke, programskih knjižica, biografija i osobnih dokumenata glazbenika i zaposlenika kroz stoljeće i pol postojanja rezultiralo je novim spoznajama o razvoju i strukturi rada i umjetničkog djelovanja Zagrebačke filharmonije.

Izložba prvotno zamišljena u "samo" jednom prostoru Muzeja grada Zagreba, svojom složenošću narativa i prezentacije građe Zagrebačke filharmonije rasprostrla se na tri razine, gotovo na cjelokupnom prostoru Muzeja grada Zagreba koji je dostupan za povremene izložbe. Oblikovanje postava izložbe potpisuje Nikolina Jelavić Mitrović. Prva razina izložbe, prezentirala je Zagrebačku filharmoniju danas, veliki raster orkestra, pozornicu na kojoj su shematski bile prikazane pozicije instrumenata. Pomnim pregledom građe Zagrebačke

filharmonije rekonstruirana su gotova sva godišta i članovi ansambla te su isti predstavljeni animacijom na ulazu u veliku izložbenu dvoranu.

Okosnicu izložbe činile su slijedeće glavne teme: Orkestralno muziciranje... Quodlibet u Zagrebu, U davna filharmonička vremena, Kuća od glazbe_pozornice, Predbrojka_oktava_ciklusi_koncerti, Od Muzičkog biennala do Dubrovnika, Na svjetskim pozornicama, Od srca Zagrebačka filharmonija, Glazbenik godine_ posebni program, Filharmonija za najmlađe _ MiniMini , Publika to smo mi_(ni)pandemija, (ni) potresi...

Nizajući teme posjetiteljima je od memorijabilija Ivana pl. Zajca preko plakata dokumenata, fotografija, multimedije, diskografije, snimaka koncerata predstavljena je donacija građe Muzeju grada Zagreba, a istraživačkim radom prezentirana je javnosti u svojoj cjelovitosti ovom izložbom.

Ciljevi izložbe bili su predstaviti građu doniranu Muzeju koju je Zagrebačka filharmonija vrijedno prikupljala i arhivirala s nastupa s hrvatskih i svjetskih pozornica sakupljala. Istraživačkim, stručnim radom na spomenutoj građi stvorili su se uvjeti da ista bude prezentirana široj kulturnoj javnosti kroz veliku izložbu. Muzej grada Zagreba jedna je od rijetkih institucija u zemlji koja se sustavno bavi izložbenim projektima vezanim uz izvedbene umjetnike i umjetnost. Okvir za to su svakako i zbirke unutar Muzeja: Kazališna zbirka i Zbirka zagrebačkih glazbenih legendi i dr. Ovom izložbom željelo se široj javnosti, ljubiteljima klasične glazbe i posjetiteljima Muzeja grada prezentirati iznimnu povijest i sadašnjost Zagrebačke filharmonije.

5.B. Kategorija za provedeni istraživački rad koji je rezultirao publikacijom

U kategoriji za provedeni istraživački rad koji je rezultirao publikacijom u 2023. godini nagrada se dodjeljuje **Tatjani Bradari** (Arheološki muzej Istre) za monografiju ***Benediktinke u Puli, arheološko istraživanje grobnica crkve Sv. Teodora.***

Arheološko istraživanje o kojem govori monografija Benediktinke u Puli provedeno je od 2005. do 2009. godine u starogradskoj jezgri Pule, na mjestu uz nekadašnja sjeveroistočna kopnena vrata sv. Ivana. Tim je zahvatom dobivena još jedna potvrda o tritisućljetnom kontinuitetu života najvećega grada istarskog poluotoka.

Iako naslov monografije „Benediktinke u Puli, arheološko istraživanje grobnica crkve sv. Teodora“ daje naslutiti da će se detaljno obraditi samo istraživanje grobnica i nalazi, težište ove studije su pogrebne i zavjetne krune te pogrebni cvjetni stručci. Radi se o vrijednim i zanimljivim nalazima koji predstavljaju nepoznatu i skromno istraženu građu u Hrvatskoj. Pod pojmom pogrebna kruna podrazumijevao se vijenac, dijadema, konstrukcija s uzdignutim lukovima, a mogla je biti oblikovana tako da prekriva tjeme i podsjeća na kapu. Riječ je o predmetima koji su darivani osobama uzorna života, najčešće djeci, ali i odraslim nevjenčanim ženskim i muškim osobama. Budući da pulski nalazi potječu iz grobnica benediktinske crkve vrlo je vjerojatno da je dio građe predstavljao zavjetne krune. Kao pak jeftinija varijanta i zamjena za krunu ili pravo cvijeće upotrebljavao se i pogrebni cvjetni stručak.

Tijekom istraživačkog rada razmatrana je količina, porijeklo i datacija pronađene pulske građe te se donose relevantne informacije o svemu što je dosada istraženo o pogrebnim krunama i stručcima. Možemo pretpostaviti kako je u pulskom nalazu bilo najmanje pet kruna ili stručaka koji najvjerojatnije potječu iz nekog centra s njemačkog govornog područja. Najrealnija datacija pulskih nalaza bila bi 17.-18. st., iako nije isključeno da pojedini primjerci potječu i iz 16. st.

Ova monografija nadopunjuje dosadašnja arheološka i arhivska saznanja o crkvi i samostanu sv. Teodora u Puli te je pisana u cilju njihova interpoliranja u rezultate novih istraživanja interdisciplinarnim pristupom, uz fokus na pogrebne i zavjetne krune te cvjetne stručke. Antropološkom analizom 163 pokojnika sahranjena u 11 grobnica, određeni su njihova starost i spol, kao i eventualne bolesti, a DNK analizom 62 uzorka genetsko podrijetlo s područja Apeninskog poluotoka i Srednje Europe. Po prvi put u ovom dijelu Europe, pokušalo se analizom stabilnih izotopa ugljika i dušika rekonstruirati prehranu samostanske zajednice benediktinki. Analizom materijala od kojeg su izrađene pogrebne i zavjetne krune te cvjetni stručci pokušali smo ih vremenski i prostorno opredijeliti, a konzervatorskim i restauratorskim postupcima spriječeno je daljnje propadanje građe.

Urednica monografije je Tatjana Bradara, dok tekstove potpisuju Petra Rajić Šikanjić, Zrinka Premužić, Mario Novak, Mario Carić, Tea Zubin Ferri, Monika Petrović, Gordan Grzunov te urednica. Grafičko oblikovanje potpisuju Tina Ivezić i Josipa Tadić.

6. Kategorija za realizirani dokumentacijsko – informacijski program

U kategoriji za provedenu restauraciju muzejske građe Ocjenjivački sud nije dodijelio nagradu.

7. Kategorija za realizirani pedagoško – edukacijski program

U kategoriji za realizirani pedagoško – edukacijski program u 2023. godini nagrada se dodjeljuje **Matei Martinović i Jadranki Sulić Šprem** (Prirodoslovni muzej Dubrovnik) za program ***Most za znanost***.

Most za znanost je novi edukativni program Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, a namijenjen je učenicima srednjih škola koji pohađaju gimnazijski program. Cilj programa je popularizacijom znanosti motivirati učenike na odabir prirodoslovlja za svoju buduću profesiju kroz 11 različitih radionica koje su obrađuju teme iz područja ihtiologije, konzervacijske biologije, entomologije i botanike. Autorice i voditeljice Mosta za znanost su više kustosice Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik Matea Martinović i dr.sc. Jadranka Sulić Šprem.

Na programu surađuju Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku, Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije, Odjel za ekologiju Sveučilišta u Dubrovniku te Gimnazija Dubrovnik.

Cilj programa je popularizacijom znanosti motivirati učenike na odabir prirodoslovlja za svoju buduću profesiju. Most za znanost odvija se po principu interaktivne nastave gdje su polaznici uključeni u sam proces učenja kognitivno i emocionalno. Kroz ciklus edukativnih

radionica upoznaju se s metodologijom znanstvenog istraživanja, razvijaju kritičko mišljenje, vještine rješavanja problema i organizacijske sposobnosti. Učenje istraživanjem omogućuje lakše razumijevanje prirodnih promjena i procesa te potiče znatiželju.

Za potrebe radionica prikupljeni su svježi entomološki, ihtiološki i botanički preparati za seciranje i prepariranje, pripremljene su saće, histološki preparati, otoliti, edukativna entomološka zbirka, lovke za komarce, uzorci raznih stadija kukaca, radni listići te brojni drugi edukativni materijali. Program je realiziran kroz sljedeće radionice: *Morfometrija i meristika, Otoliti, Razmnožavanje riba, Komarci, Konzervacijska biologija, Stjenice, Lebdjelice, Zakiseljavanje mora, Gibanje vode u biljci, Plastidi, te Dva para krila u svijetu leptira.*

Nakon svake radionice provedena je evaluacija. Zaključak za cjelokupni program je da su radionice izvrsno osmišljene i provedene te da su učenici unaprijedili svoja znanja i vještine. U komentarima učenici su u velikom broju izrazili interes za sudjelovanjem u dodatnim sličnim programima.

Prenošenje stručnog znanja metodom učenja kroz iskustvo uz implementaciju brojnog i raznovrsnog didaktičkog materijala okosnica je *Mosta za znanost*. Kustosice i autorice programa *Most za znanost* (u izvedbi programa u ulozi pedagoga) predstavljale su "most" između muzeja i posjetitelja, ali i "most" između posjetitelja i znanstvene te stručne zajednice koja je sudjelovala u programu. Institucije koje se na području Dubrovačko-neretvanske županije bave prirodoslovnim temama. Produblivanjem odnosa s korisnicima i poticanjem individualne motivacije radilo se na razvoju publike, mlade publike. Rezultati su se pokazali vrlo učinkoviti jer su se učenici koji su sudjelovali u *Mostu za znanost* samostalno prijavljivali za radionice koje su uslijedile, a nisu bile organizirane za njihov razred već su prijave bile otvorenog tipa.

8. Kategorija za realizirani marketinško – propagandni program

U kategoriji za realizirani marketinško – propagandni program u 2023. godini nagrada se dodjeljuje **Gradskom muzeju Virovitica za novi vizualni identitet muzeja.**

Gradski muzej Virovitica u svibnju 2023. godine predstavio je novi vizualni identitet kao logičan korak kontinuiranog osuvremenjivanja usluga i osluškivanja potreba korisnika Muzeja.

Potreba za redizajnom nastala je iz nekoliko razloga: sve veće prisutnosti Muzeja na međunarodnoj sceni, percepcije Muzeja i Dvorca kao jedinstvene cjeline od strane korisnika te kontinuiranog rasta stranih posjetitelja. S marketinškog stajališta redizajn je bitan i dugotrajan posao koji promišljenom upotrebom doprinosi poboljšanju poslovanja i jasnom prepoznavanju virovitičkog muzeja na kulturnoj i turističkoj mapi ne samo Hrvatske već i ovog dijela Europe.

Samim time nametnuo se vrlo jasan zadatak kod izrade novog vizualnog identiteta: izraditi hrvatsku i englesku inačicu loga, Muzej i Dvorac prikazati kao jedinstvenu cjelinu, te logo koji mora povezati prošlost i budućnost Muzeja. Iz toga su proizašli i specifični ciljevi redizajna: kod posjetitelja Muzeja postići dojam prepoznatljivosti prilikom posjeta Muzeju te korištenja vizualnog znaka - loga Muzeja, sjediniti vizualni znak/ logo s arhitektonskim okvirom

(dvorac Pejačević) te sadržajem i doživljajem same zgrade Dvorca, ujednačiti muzejsku praksu u marketinško - promidžbenom polju te ujednačiti prepoznatljivost i socijalno - psihološku komponentu prilikom čitanja znaka / loga Gradskog muzeja Virovitica.

Novi logo, odnosno sam znak, dizajniran je tako da se oslanja na prikazivanje karakterističnih arhitektonskih, a stiliziranih, kontura pročelja dvorca Pejačević, u kojemu je Muzej smješten od svojih početaka u 1953. godini, i njegove prepoznatljive ružičaste boje.

Nakon predstavljanja novog vizualnog identiteta, uslijedila je druga faza redizajniranja vizualnog identiteta: novi logo primijenjen je na svim sredstvima javnog komuniciranja (plakati, katalogi, pozivnice, digitalne platforme) te na muzejskim suvenirima.

Redizajn je pridonio jedinstvenom doživljaju Muzej koji je sjedinio Dvorac Pejačević i Gradski muzej kroz novi vizualni identitet, a sve pod sloganom #malivelikimuzej. Autor novog vizualnog identiteta je Ivan Borbaš.

9. Kategorija za međumuzejsku suradnju

U kategoriji za međumuzejsku suradnju u 2023. godini nagrada se dodjeljuje **Muzeju suvremene umjetnosti, Zagreb, Muzeju likovnih umjetnosti, Osijek, Umjetničkoj galeriji Dubrovnik, Galeriji umjetnina, Split i Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka** za suradnju na izložbi ***Vidljive***.

Godine 2019. autorica projekta Martina Munivrana pokrenula je inicijativu za pokretanje projekta i izložbe *Vidljive*. Projekt i izložba su za cilj imali potaknuti pitanja o zastupljenosti i inkluziji umjetnica u umjetničkim zbirkama i galerijskim i muzejskim izložbenim programima, koja su potaknuta podacima proizašlim iz istraživanja o zastupljenosti umjetnica u muzejskim i galerijskim zbirkama hrvatskih institucija, javnim prostorima i galerijama. Ideja ove inicijative je bila da se u projekt osim Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu uključe i druge muzejske i galerijske institucije koje u svojim fondovima čuvaju, otkupljuju radove suvremenih autorica: Galerija umjetnina Split, Muzej likovnih umjetnosti Osijek, Umjetnička galerija Dubrovnik i Muzej moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, a s ciljem da se geografski cjelovito pokrije vizualna suvremena scena Hrvatske.

Osim ukazivanja na podzastupljenost umjetnica ideja projekta je i decentralizacija scene okupljanjem institucija iz drugih područja Hrvatske, čija je scena slabije vidljiva u javnom prostoru. Istražujući fondove institucija, tim kustosica (Jasminka Babić, Galerija umjetnina Split; Martina Munivrana, MSU Zagreb; Valentina Radoš, Muzej likovnih umjetnosti Osijek; Rozani Vojvoda Umjetnička galeriji Dubrovnik; Vilma Bartolić Muzej Moderne suvremene umjetnosti u Rijeci; Ana Škegro, MSU Zagreb, Branka Benčić, MMSU Rijeka) je osim odabira radova iz fondusa napravio odabir suvremenih umjetničkih produkcija autorica regionalne scene koje su se kroz svoj umjetnički rad kvalitetom visoko pozicionirale na umjetničkoj sceni, ali ne i u fondovima muzejskih zbirki. U fokusu istraživanja i izložbe bile su umjetnice aktivne tijekom i nakon 1990-ih (tzv. tranzicijska generacija), od vremena kada promjenu paradigme u umjetnosti prate smjena ideologija, tranzicije i socio-politička previranja. Dio istraživanja

obuhvaća i izbor umjetnica aktivnih još 1980-ih godina koje su bile odmaknute od dominantnih umjetničkih narativa tog vremena.

Izložba *Vidljive*, organizirana je u četiri suradničke institucije. U Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu održana je u svibnju 2023. prva, cjelovita izložba na kojoj je predstavljeno ukupno sto i devet autorica. Kroz sedam izložbenih cjelina, Od mita do stvarnosti, Intimni abecedarij, Memorijski tragovi, Medijski dijalog, Poetike (samo) reprezentacije, Iskustvo prostora, Racionalizacija pogleda, umjetnice različitih generacija i poetika, u svojim radovima nastalim u različitim medijima od slikarstva, fotografije, videa, instalacije ili crteža, daju odgovore na navedene tematske okvire. Nakon premijernog prikazivanja u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, izložba u reduciranom obliku (zbog prostornih ograničenja drugih institucija) održana je i u drugim institucijama. Uz izložbu, projekt uključuje i diskurzivni program sa svrhom da se ukaže na potrebu promjene u programskom kreiranju i razvoju muzejskih zbirki u kojima bi valjalo obratiti pozornost na ravnopravnu zastupljenost umjetnica.

Ovaj projekt je po prvi puta povezo pet međusobno srodnih muzejskih institucija i umrežio kako institucije tako i suvremenu umjetničku scenu i omogućio predstavljanje raznolikih umjetničkih opusa autorica i mogućnost za korekciju dosadašnjeg djelovanja u polju otkupa i programskog djelovanja u smislu veće uključenosti, inkluzivnosti i svjesnosti muzejskih institucija o važnosti zastupljenosti i inkluziji umjetnica u umjetničkim zbirkama i galerijskim i muzejskim izložbenim programima. Projekt *Vidljive* nastavlja se i nakon završetka izložbe daljnjim radom na promociji autorica, osvještavanju važnosti ravnopravnosti.